

Härnösand Radio 75 år

Det är nu 75 år sedan morsesignalen S A H, den internationella koden för Härnösand Radio, för första gången kunde höras i etern.

Radiostationen som tilldelats denna signal, var en av de kustradiostationer som av Kungliga Telegrafverket uppfördes runt svenska kusten under seklets början. Härnösand Radio öppnades för allmän trafik den 21 juli 1916 och var belägen på Hemsön. Därmed fick sjöfarande i Bottenhavet en förbindelselänk med land.

Stationen har sedan dess, med några få undantag, dygnet runt - året om, betjänat sjöfarande på många olika sätt. Undantagen härrör sig från de stränga isvintrar då hela Botniska Viken måste stängas för all sjöfart, varvid även Härnösand Radio tystnade.

Morsekoden S A H fick i slutet av 20-talet sällskap i etern av namnanropet Härnösand Radio detta sedan sändarna rörbestyckats och vid sidan av telegrafi även radiotelefoni kunde användas. Tekniken har under årens lopp tagit raska kliv framåt, sändare och mottagare har bytts ut i takt med utvecklingen och nya nät- och frekvenskonstellationer har efter hand skapats.

I början av 70-talet, då fritidsbåtsflottan på allvar börjat växa, blev radiostationens kostym alltför trång och omodern, varvid beslut fattades att en ny stationsbyggnad skulle uppföras vid Sälsten i Härnösand. Denna stod klar 1975 och i samband härmed övertogs också verksamheten från Boden- och Luleåradio. Ansvarsområdet utökades då till att gälla även Bottenviken.

Många förändringar har alltså skett sedan starten 1916, men anropen Härnösand Radio och S A H kvarstår idag i oförändrat skick och borgar för rätt kvalitet på de tjänster som sjöfarande efterfrågar.

Hand i hand med kustradion har svensk sjöräddning växt fram. Redan under Härnösand Radios första verksamhetsår utfärdades instruktioner angående förfaringssätt vid mottagandet av nödsignaler från fartyg. Sjöräddningsjournaler vittnar om många spännande och dramatiska räddningar som skett under årens lopp. Det skulle dröja fram till 40-talets mitt innan begreppet "Sjöräddningscentral" infördes. Detta sedan även larmsamtal från land terminerade på kustradiostationen. Idag styr internationella konventioner, nationella lagar och avtal sjöräddningsverksamheten. Kombinationen kustradiostation/sjöräddningscentral (MRCC) har visat sig, även vid internationella jämförelser, mycket stark och funktionsduglig.

Härnösand Radio är inte enbart en anrops-signal, teknik och stationsbyggnad, utan i hög grad också den personal som genom åren tjänstgjort här. Erfarenhet från sjölivet och telegrafistexamen har alltid varit ett grundkrav. Detta har inneburit stor förståelse för de kommunikations- och säkerhetsbehov människor ute på havet har. Dagens anställda har dessutom en gedigen utbildning i ledning av sjöräddningsinsatser och är examinerade och certifierade av ansvarsmyndigheten.

Härnösand Radio/MRCC Härnösand står idag väl rustad, tekniskt och personellt, för att möta både fritids- och yrkessjöfartens behov av radiokommunikation och sjöräddning/sjösäkerhet i Bottenhavet och Bottenviken.

Framtiden borde se ljus ut för Härnösand Radio, men ständiga utredningar, hot om nedläggningar och ekonomiska krav grumlar bilden. Vi är dock luttrade och ser tiden an....

Ronnie Jansson
Chef Härnösand Radio